

* การศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการฝึกอบรมระยะสั้นหลักสูตรการเรียนรู้ทักษะ
ทางด้านอาชีพ เรื่อง ขนมหวานและเครื่องดื่มของนักเรียนโรงเรียนปทุมราชวงศา
A Study on Satisfaction with a Short-Term Vocational Skill Training
Program on Desserts and Beverages for students
of Patumratchwongsa school

สิทธิพร วงศ์ศิริ^{1*} อนัญญา วรรณ² สุกัลยา นันตา² รัชดา อูยยืนยงค์² ศิริพร โภคทรัพย์³

Sitthiporn Wongsiri^{1*} Ananya Wanna² Sukanlaya Nanta²

Ratchada Auyyuenyong² Siriporn Pokkasub³

^{*1}งานแนะแนว กลุ่มบริหารงานวิชาการ โรงเรียนปทุมราชวงศา.

^{*1}Academic Administration Department (Guidance) ,Patumratchwongsa school, Thailand

²สาขาวิชาธุรกิจอาหารและโภชนาการ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

²Faculty of Agriculture, Ubon Ratchathani Rajabhat University, Thailand

³สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

³Ubonratchathani Primary Educational Service Area Office 3, Thailand

*Corresponding author e-mail: sitthiporn.wongsiri.max@patum.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการฝึกอบรมระยะสั้นหลักสูตรการเรียนรู้ทักษะทางด้านอาชีพ เรื่อง ขนมหวานและเครื่องดื่มของนักเรียนโรงเรียนปทุมราชวงศา 2) เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจที่มีต่อการฝึกอบรมระยะสั้นหลักสูตรการเรียนรู้ทักษะทางด้านอาชีพ เรื่อง ขนมหวานและเครื่องดื่มของนักเรียนโรงเรียนปทุมราชวงศา โดยแบ่งตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นเรียน และแผนการเรียน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3-6 โรงเรียนปทุมราชวงศา จังหวัดอำนาจเจริญ ปีการศึกษา 2567 จำนวน 80 คน ที่ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการฝึกอบรม มีค่าความเที่ยงทั้งหมดเท่ากับ ($r=0.953$) การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความแปรปรวนทางเดียว ค่า t-test ผลการวิจัย พบว่า ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมมีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{x}=4.69$, S.D.=0.151) พิจารณารายด้าน พบว่า ความพึงพอใจมากที่สุดคือด้านกระบวนการฝึกอบรมอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{x}=4.81$, S.D.=0.219) รองลงมาคือด้านวิทยากรฝึกอบรมอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{x}=4.72$, S.D.=0.263) ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{x}=4.69$, S.D.=0.281) ด้านหลักสูตรการฝึกอบรม

* Received: 18 April 2025, Revised: 10 May 2025, Accepted: 14 May 2025

อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{x}$ =4.65, S.D.=0.285) และด้านการประชาสัมพันธ์อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{x}$ =4.59, S.D.=0.322) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจที่มีต่อการฝึกอบรม พบว่า ระดับความพึงพอใจต่อการฝึกอบรมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อจำแนกตามช่วงอายุ ($p<0.05$) และระดับชั้นเรียนของผู้เข้ารับการอบรม ($p<0.001$)

คำสำคัญ: ความพึงพอใจ; ฝึกอบรมระยะสั้น; ทักษะทางด้านอาชีพ

ABSTRACT

This research aimed to (1) examine the satisfaction of students at Patumrachwongsa School towards a short-term vocational skill training program on desserts and beverages and (2) compare students' satisfaction with the training program based on personal factors, including gender, age, grade level, and academic program. The sample consisted of 80 secondary school students, grades 3-6, from Patumrachwongsa School, Amnat Charoen Province, in the academic year 2024, selected through simple random sampling. The research instrument was a satisfaction questionnaire regarding the training program, with a reliability coefficient of $r = 0.953$. Data were analyzed using descriptive and inferential statistics, including percentage, mean, standard deviation, one-way ANOVA, and t-test. The results revealed that overall satisfaction with the training program was at the highest level ($\bar{x}$ =4.69, S.D.=0.151). When considering each aspect, the highest satisfaction was found in the training process ($\bar{x}$ =4.81, S.D.=0.219), followed by the trainers ($\bar{x}$ =4.72, S.D.=0.263), venue and facilities ($\bar{x}$ =4.69, S.D.=0.281), training content ($\bar{x}$ =4.65, S.D.=0.285), and public relations ($\bar{x}$ =4.59, S.D.=0.322), respectively. The analysis of data to compare satisfaction with the training program found that the level of satisfaction with the training significantly differed statistically when classified by age group ($p<0.05$) and the educational level of the trainees ($p<0.001$).

Keywords: Satisfaction; a Short-Term Training Program; Vocational Skill.

บทนำ

ในยุคของการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างรวดเร็ว ประกอบกับความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งส่งผลต่อการดำเนินชีวิต การประกอบอาชีพที่มีการแข่งขันค่อนข้างสูง มีการใช้จ่ายในชีวิตประจำวันเพิ่มขึ้น อีกทั้งสภาพบ้านเมืองในปัจจุบันที่ประสบปัญหาด้านเศรษฐกิจ ราคาสินค้าโดยทั่วไปปรับตัวสูงส่งผลกระทบทุกครัวเรือนที่ต้องแบกรับภาระค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะทางอาชีพมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเตรียมความพร้อมให้แก่ นักเรียน โดยเฉพาะในระดับมัธยมศึกษาที่ถือเป็นช่วงเปลี่ยนผ่านสำคัญสู่การประกอบอาชีพหรือ การศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2563) การฝึกอบรมระยะสั้นในรูปแบบของหลักสูตรทักษะอาชีพจึงเป็นกลไกหนึ่งที่สามารถเสริมสร้างศักยภาพนักเรียนให้มีทักษะเชิงปฏิบัติ ตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงานในระดับท้องถิ่น และส่งเสริมการสร้างรายได้ในอนาคต (UNESCO, 2016) การฝึกทำขนมหวานและการฝึกทำเครื่องดื่ม เป็นหนึ่งในศาสตร์และศิลป์แห่งการเรียนรู้ความเป็นเชฟขนมหวาน บาร์เทนเดอร์ และเจ้าแค้น้อย ที่ได้รับความนิยมในทุกกลุ่มวัย ด้วยที่ว่าเป็นทักษะที่ง่ายต่อการเรียนรู้ มีข้อจำกัดที่น้อย สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงทั้งในเชิงธุรกิจขนาดเล็ก สามารถสร้างเป็นอาชีพอิสระหรือเป็นอาชีพเสริมได้ พัฒนาต่อยอดสู่อาชีพด้านอาหารและบริการ (Smith & Doe, 2019) ดังนั้น การจัดอบรมหลักสูตรทักษะวิชาชีพในเรื่องดังกล่าวจึงเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกฝนกระบวนการทำงาน และส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ไปพร้อมกัน

โรงเรียนปทุมราชวงศา จังหวัดอำนาจเจริญ ซึ่งเป็นหนึ่งในหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้เกิดองค์ความรู้เพื่อนำไปพัฒนาตนเอง สามารถนำไปปรับประยุกต์ใช้ในการทำงาน สามารถพัฒนาทางด้านอาชีพในอนาคต โดยมีหลักการคือการสร้างคน สร้างงาน สร้างรายได้ ส่งเสริมอาชีพอิสระ และการเพิ่มพูนทักษะเพื่อปรับเปลี่ยนอาชีพ การส่งเสริมอาชีพให้แก่ นักเรียน ในปัจจุบันสภาพปัญหาของกระบวนการจัดการเรียนการสอนในด้านการพัฒนาทักษะอาชีพ พบว่า โดยส่วนใหญ่ยังไม่ได้เน้นทักษะที่จำเป็นในการส่งเสริมอาชีพอิสระ ส่งเสริมการสร้างรายได้ และการเพิ่มพูนทักษะที่จำเป็นเพื่อเข้าสู่สายอาชีพ เนื่องด้วยมีข้อจำกัดด้านงบประมาณการสนับสนุนที่เพียงพอสำหรับการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ให้กับนักเรียนทุกคนได้ฝึกปฏิบัติจริง ตลอดจนขาดห้องปฏิบัติการงานคหกรรมที่ใช้สำหรับการฝึกอบรมที่ส่งเสริมทักษะอาชีพ ขาดโอกาสและช่องทางสำหรับการพัฒนาทักษะอาชีพที่จะตอบสนองกับความต้องการของนักเรียนได้ทุกคน จึงได้เล็งเห็นถึงความสำคัญสภาพปัญหาของการพัฒนาทักษะอาชีพแก่นักเรียน ได้มีดำเนินการจัดกิจกรรมโลกกว้างทางอาชีพ ประจำปีการศึกษา 2567 ตามโครงการส่งเสริมความร่วมมือทางวิชาการและทักษะอาชีพสู่การมีงานทำ (โรงเรียนปทุมราชวงศา, 2567) เพื่อส่งเสริมศักยภาพด้านการประกอบอาชีพให้กับนักเรียน อีกทั้งเป็นการนำเอาความรู้ที่ได้รับทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติไปทดลองใช้ได้ลงมือปฏิบัติจริง เป็นการต่อยอดให้เกิดความชัดเจนเห็นจริงในองค์ความรู้ ทักษะต่างๆที่ได้รับ ซึ่งเป็นประโยชน์สำหรับนักเรียนในการ

เตรียมความพร้อมในพฤติกรรมทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นในส่วนของคุณลักษณะ สติปัญญา เจตคติ ที่ถูกต้องเหมาะสมต่อทักษะทางด้านอาชีพ เป็นการเตรียมความพร้อมก่อนที่จะออกไปดำเนินชีวิตและประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยเพิ่มโอกาสและช่องทางสำหรับการพัฒนาทักษะอาชีพอันตอบสนองกับความต้องการของนักเรียน ส่งเสริมอาชีพอิสระ เกิดประสิทธิผลต่อสังคมในที่สุด โดยการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่เข้าร่วมการฝึกอบรมถือเป็นตัวชี้วัดสำคัญในการสะท้อนถึงคุณภาพความเหมาะสม และประสิทธิภาพของหลักสูตร ตลอดจนสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงหรือพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นในอนาคต (Kirkpatrick & Kirkpatrick, 2006)

จากแนวคิดดังกล่าว การวิจัยครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการฝึกอบรมระยะสั้นหลักสูตรการเรียนรู้ทักษะทางด้านอาชีพ เรื่อง ขนมหวานและเครื่องดื่มของนักเรียน โดยมุ่งเน้นศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบที่สำคัญของความพึงพอใจที่มีต่อการฝึกอบรม 5 องค์ประกอบ ได้แก่ ได้แก่ 1.) ด้านหลักสูตรการฝึกอบรม 2.) ด้านกระบวนการฝึกอบรม 3.) ด้านวิทยากรฝึกอบรม 4.) ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก และ 5.) ด้านการประชาสัมพันธ์ (สิทธิชัย โพธิ์ทอง, 2565) และเพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจที่มีต่อการฝึกอบรมระยะสั้นหลักสูตรการเรียนรู้ทักษะทางด้านอาชีพ เรื่อง ขนมหวานและเครื่องดื่มของนักเรียน โดยแบ่งตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นเรียน และแผนการเรียน โดยที่มุ่งเน้นการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลใดที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมปัจจัยใดบ้างที่จะต้องปรับปรุงและพัฒนาให้สอดคล้องกับความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมการฝึกอบรม (ชัยรัตน์ วงศ์กิจรุ่งเรืองและคณะ, 2560) อันจะส่งผลต่อแนวทางการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมอื่นๆ ในอนาคตให้สอดคล้องกับความพึงพอใจและความสนใจของผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรม และผลสัมฤทธิ์ของกิจกรรม ตลอดจนนำไปสู่ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนและบริบทของโรงเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการฝึกอบรมระยะสั้นหลักสูตรการเรียนรู้ทักษะทางด้านอาชีพ เรื่อง ขนมหวานและเครื่องดื่มของนักเรียนโรงเรียนปทุมราชวงศา
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจที่มีต่อการฝึกอบรมระยะสั้นหลักสูตรการเรียนรู้ทักษะทางด้านอาชีพ เรื่อง ขนมหวานและเครื่องดื่มของนักเรียนโรงเรียนปทุมราชวงศา โดยแบ่งตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นเรียน และแผนการเรียน

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมที่มีเพศแตกต่างกันจะมีผลต่อความพึงพอใจการฝึกอบรมระยะสั้นหลักสูตรการเรียนรู้ทักษะทางด้านอาชีพ เรื่อง ขนมหวานและเครื่องดื่มที่แตกต่างกัน
2. ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมที่มีอายุแตกต่างกันจะมีผลต่อความพึงพอใจการฝึกอบรมระยะสั้นหลักสูตรการเรียนรู้ทักษะทางด้านอาชีพ เรื่อง ขนมหวานและเครื่องดื่มที่แตกต่างกัน

3. ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมที่มีระดับชั้นเรียนแตกต่างกันจะมีผลต่อความพึงพอใจการฝึกอบรมระยะสั้นหลักสูตรการเรียนรู้ทักษะทางด้านอาชีพ เรื่อง ขนมหวานและเครื่องดื่มที่แตกต่างกัน

4. ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมที่มีแผนการเรียนแตกต่างกันจะมีผลต่อความพึงพอใจการฝึกอบรมระยะสั้นหลักสูตรการเรียนรู้ทักษะทางด้านอาชีพ เรื่อง ขนมหวานและเครื่องดื่มที่แตกต่างกัน

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) และใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีระเบียบวิธีวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา 3 - 6 โรงเรียนปทุมราชวงศา จังหวัดอำนาจเจริญ จำนวน 85 คน ผู้ซึ่งลงทะเบียนเข้าร่วมการฝึกอบรมในกิจกรรมโลกกว้างทางอาชีพ ประจำปีการศึกษา 2567 ตามโครงการส่งเสริมความร่วมมือทางวิชาการและทักษะอาชีพสู่การมีงานทำ ในวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2568 ณ โรงเรียนปทุมราชวงศา

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 - 6 โรงเรียนปทุมราชวงศา จังหวัดอำนาจเจริญ จำนวน 80 คน ผู้ซึ่งผ่านการเข้าร่วมการฝึกอบรมในกิจกรรมโลกกว้างทางอาชีพ ประจำปีการศึกษา 2567 ตามโครงการส่งเสริมความร่วมมือทางวิชาการและทักษะอาชีพสู่การมีงานทำ ในวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2568 ณ โรงเรียนปทุมราชวงศา รวมทั้งเป็นผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัครใจและเข้าร่วมครบทุกกระบวนการฝึกอบรมในครั้งนี้ ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple random Sampling) โดยการจับฉลาก

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ทางคณะผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือ ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่ต้องศึกษา โดยแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

2.1 ส่วนที่ 1 ข้อมูลด้านทั่วไปของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นเรียน และแผนการเรียน มีจำนวน 4 ข้อ ซึ่งเป็นข้อคำถามมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

2.2 ส่วนที่ 2 ข้อมูลความพึงพอใจที่มีต่อการฝึกอบรมระยะสั้นหลักสูตรการเรียนรู้ทักษะทางด้านอาชีพ เรื่อง ขนมหวานและเครื่องดื่ม โดยแบ่งตามองค์ประกอบ ได้แก่ 1.) ด้านหลักสูตรการฝึกอบรม มีจำนวน 4 ข้อ 2.) ด้านกระบวนการฝึกอบรม มีจำนวน 4 ข้อ, 3.) ด้านวิทยากรฝึกอบรม มีจำนวน 4 ข้อ, 4.) ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก มีจำนวน 4 ข้อ และ 5.) ด้านการประชาสัมพันธ์ มีจำนวน 4 ข้อ รวมทั้งสิ้น 20 ข้อ ซึ่งเป็นข้อคำถามมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) โดยกำหนดให้ค่าคะแนนตามมาตราส่วนการประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของ ลิเคิลท (Likert, 1987) อยู่ 5 ระดับ ดังนี้

ความพึงพอใจมากที่สุด 5 คะแนน

ความพึงพอใจมาก	4	คะแนน
ความพึงพอใจปานกลาง	3	คะแนน
ความพึงพอใจน้อย	2	คะแนน
ความพึงพอใจน้อยที่สุด	1	คะแนน

3. การตรวจสอบเครื่องมือ การวิจัยในครั้งนี้ ใช้การตรวจสอบเครื่องมืออยู่ 2 ประเภท คือ

3.1 การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content validity) แบบสอบถามความพึงพอใจที่ได้สร้างขึ้นต่อผู้เชี่ยวชาญ (IOC) จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความครบถ้วน และความสอดคล้องของเนื้อหาโดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณาระดับค่าดัชนีความสอดคล้อง α ของข้อคำถามที่ได้จากการคำนวณจากสูตรที่จะมีค่าอยู่ระหว่าง 0.00 ถึง 1.00 (อารยา องค์กรเยี่ยม และพงศาราวา วิจิตเวชไพศาล, 2561) ซึ่งในความพึงพอใจที่มีต่อการฝึกอบรมระยะสั้นหลักสูตรการเรียนรู้ทักษะทางด้านอาชีพ เรื่อง ขนมหวานและเครื่องดื่ม โดยแบ่งเป็น 5 ด้าน คือ 1.) ด้านหลักสูตรการฝึกอบรม, 2.) ด้านกระบวนการฝึกอบรม, 3.) ด้านวิทยากรฝึกอบรม, 4.) ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก และ 5.) ด้านการประชาสัมพันธ์ มีทั้งหมดจำนวน 20 ข้อ ซึ่งเป็นข้อคำถามที่ผ่านคัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

3.2 การตรวจสอบความเที่ยง เป็นการตรวจสอบความเข้าใจของแบบสอบถามความพึงพอใจด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (กัลยา วาณิชยบัญชา, 2550) ที่มีค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ 0.953 โดยในทางด้านหลักสูตรการฝึกอบรม มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.802, ด้านกระบวนการฝึกอบรม มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.799, ด้านวิทยากรฝึกอบรม มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.816, ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.811 และด้านการประชาสัมพันธ์ มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.808

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัยในครั้งนี้ ทางคณะผู้วิจัย ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีรายละเอียด ดังนี้

4.1 ศึกษาข้อมูล วิเคราะห์ สังเคราะห์ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และจัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานวิจัย เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลงานวิจัย และจำนวนตัวแปรที่ศึกษา พร้อมทั้งขออนุญาตผู้บริหารทุกฝ่ายและประสานงานกับผู้ที่มีความเกี่ยวข้องในการดำเนินการในขั้นตอนต่างๆ

4.2 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการฝึกอบรมระยะสั้นหลักสูตรการเรียนรู้ทักษะทางด้านอาชีพ เรื่อง ขนมหวานและเครื่องดื่ม โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 ข้อมูลด้านทั่วไปของผู้เข้ารับการศึกษา ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นเรียนและแผนการเรียน ส่วนที่ 2 ข้อมูลความพึงพอใจที่มีต่อการฝึกอบรมระยะสั้นหลักสูตรการเรียนรู้ทักษะทางด้านอาชีพ เรื่อง ขนมหวานและเครื่องดื่ม โดยแบ่งตามองค์ประกอบ ได้แก่ 1.) ด้านหลักสูตรการฝึกอบรม, 2.) ด้านกระบวนการฝึกอบรม, 3.) ด้านวิทยากรฝึกอบรม, 4.) ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก และ 5.) ด้านประชาสัมพันธ์

4.3 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่ได้สร้างขึ้นมาเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบความตรงเนื้อหา (Content validity) และปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามความพึงพอใจตามข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิให้ถูกต้อง

4.4 นำแบบสอบถามความพึงพอใจไปทดสอบกับตัวอย่างจำนวน 30 ชุด (Try out) เพื่อหาค่าความเที่ยงและนำผลที่ได้เข้าปรึกษากับผู้ทรงคุณวุฒิอีกครั้ง และสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ (ฉบับสมบูรณ์) และนำแจกแบบสอบถามความพึงพอใจไปยังกลุ่มตัวอย่าง

4.5 ประมวลข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง พร้อมจัดทำรายงานและบทความวิจัย เพื่อนำเสนอเผยแพร่ต่อไป

5. สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล การวิจัยในครั้งนี้ ทางคณะผู้วิจัย ได้มีการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป Jamovi ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

5.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าร้อยละ, ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ผลตัวแปร วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงอนุมาน คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และค่า t-test

5.3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์เครื่องมือ คือ ค่าความเที่ยงหรือค่าเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค (Cronbach's Alpha Coefficient) และค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถามหรือค่าสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์หรือเนื้อหา (Content validity) โดยใช้ IOC ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน

5.4 กำหนดเกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ยการตรวจให้คะแนนแบบสอบถามความพึงพอใจฯ โดยมีเกณฑ์การแปลความหมาย (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2544 ; ไพฑูรย์ โพธิ์สว่าง, 2561) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21-5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.41-4.20 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.61-3.40 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง

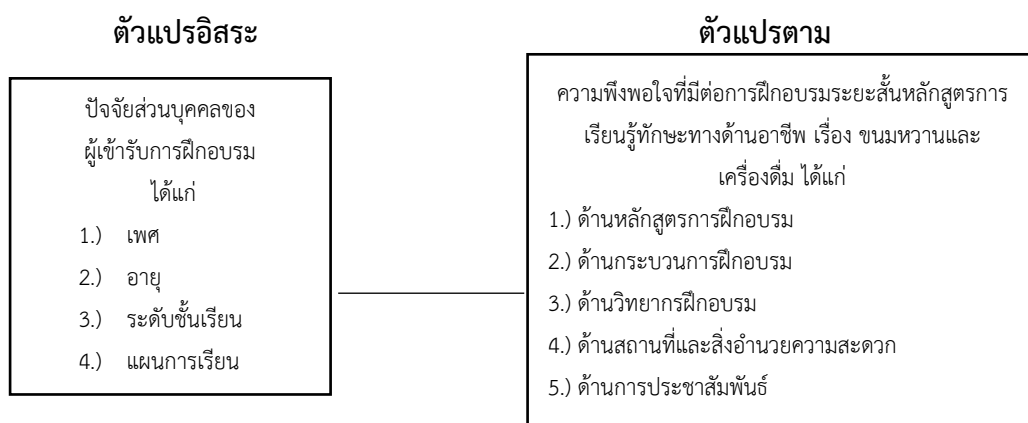
ค่าเฉลี่ย 1.81-2.60 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.80 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

6. กรอบแนวคิดการวิจัย ทางคณะผู้วิจัยได้ทบทวน วิเคราะห์ สังเคราะห์ แนวความคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง โดยสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ ดังนี้

6.1 ตัวแปรอิสระ (Independent variables) คือ ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นเรียน และแผนการเรียน

6.2 ตัวแปรตาม (Dependent variables) คือ ความพึงพอใจที่มีต่อการฝึกอบรม ระยะสั้นหลักสูตรการเรียนรู้ทักษะทางด้านอาชีพ เรื่อง ขนมหวานและเครื่องดื่มของนักเรียนโรงเรียนปทุมราชวงศา โดยแบ่งตามองค์ประกอบ ได้แก่ 1.) ด้านหลักสูตรการฝึกอบรม, 2.) ด้านกระบวนการฝึกอบรม, 3.) ด้านวิทยากรฝึกอบรม, 4.) ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก และ 5.) ด้านการประชาสัมพันธ์

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการที่ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติต่างๆ ที่เกี่ยวข้องประเด็นที่การศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 80 คน ซึ่งจะแบ่งนำเสนอผลการวิเคราะห์เป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลด้านทั่วไปของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นเรียน และแผนการเรียน โดยใช้การวิเคราะห์และเปรียบเทียบจำนวน(คน) และค่าร้อยละ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านทั่วไปของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นเรียนและแผนการเรียน

(n = 80 คน)

ข้อมูลด้านทั่วไปของผู้เข้ารับการฝึกอบรม	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1 เพศ		
ผู้ชาย	14	17.50
ผู้หญิง	66	82.50
2 อายุ		
15 ปี	11	13.75
16 ปี	9	11.25
17 ปี	46	57.50
18 ปี	14	17.50
3 ระดับชั้นเรียน		
มัธยมศึกษาปีที่ 3	13	16.25
มัธยมศึกษาปีที่ 4	10	12.50
มัธยมศึกษาปีที่ 5	48	60.00
มัธยมศึกษาปีที่ 6	9	11.25

ข้อมูลด้านทั่วไปของผู้เข้ารับการฝึกอบรม	จำนวน(คน)	ร้อยละ
4 แผนการเรียนรู้		
ห้องเรียนพิเศษ (GIP, FLIP)	8	10.00
ห้องเรียนโควตา	16	20.00
ห้องเรียนปกติ	56	70.00

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้เข้ารับการฝึกอบรมระยะสั้น หลักสูตรการเรียนรู้ทักษะทางด้านอาชีพ เรื่อง ขนมหวานและเครื่องดื่ม ในครั้งนี้ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1.) เพศ พบว่า ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมส่วนมากคือเพศหญิง จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 82.50 และ เพศชาย จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 17.50 ตามลำดับ

2.) อายุ พบว่า ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมส่วนมากคืออายุ 17 ปี จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 57.50 รองลงมาคืออายุ 18 ปี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 17.50 อายุ 15 ปี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 13.75 และอายุ 16 ปี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 11.25 ตามลำดับ

3.) ระดับชั้นเรียน พบว่า ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมส่วนมากคือมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 รองลงมาคือมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 16.25 มัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 11.25 ตามลำดับ

4.) แผนการเรียนรู้ พบว่า ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมส่วนมากคือห้องเรียนปกติ จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 70.00 รองลงมาคือห้องเรียนโควตา จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 และห้องเรียนพิเศษ (GIP, FLIP) จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจที่มีต่อการฝึกอบรมระยะสั้นหลักสูตรการเรียนรู้ทักษะทางด้านอาชีพ เรื่อง ขนมหวานและเครื่องดื่ม โดยแบ่งตามองค์ประกอบ ได้แก่ 1.) ด้านหลักสูตรการฝึกอบรม, 2.) ด้านกระบวนการฝึกอบรม, 3.) ด้านวิทยากรฝึกอบรม, 4.) ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก และ 5.) ด้านการประชาสัมพันธ์ โดยใช้การวิเคราะห์และเปรียบเทียบคะแนนค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจที่มีต่อการฝึกอบรมระยะสั้นหลักสูตรการเรียนรู้ทักษะทางด้านอาชีพ เรื่อง ขนมหวานและเครื่องดื่ม ในภาพรวม

ความพึงพอใจ(ภาพรวม)	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	อันดับ
1.) ด้านหลักสูตรการฝึกอบรม	4.65	0.285	มากที่สุด	4
2.) ด้านกระบวนการฝึกอบรม	4.81	0.219	มากที่สุด	1
3.) ด้านวิทยากรฝึกอบรม	4.72	0.263	มากที่สุด	2
4.) ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก	4.69	0.281	มากที่สุด	3
5.) ด้านการประชาสัมพันธ์	4.59	0.322	มากที่สุด	5
รวม	4.69	0.151	มากที่สุด	

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมมีความพึงพอใจต่อการฝึกอบรมในภาพรวม อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{x}$ =4.69, S.D.=0.151) โดยเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมส่วนมากมีความพึงพอใจด้านกระบวนการฝึกอบรมอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{x}$ =4.81, S.D.=0.219) รองลงมามีความพึงพอใจด้านวิทยากรฝึกอบรมอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{x}$ =4.72, S.D.=0.263) ความพึงพอใจด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{x}$ =4.69, S.D.=0.281) ความพึงพอใจด้านหลักสูตรการฝึกอบรมอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{x}$ =4.65, S.D.=0.285) และความพึงพอใจด้านการประชาสัมพันธ์อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{x}$ =4.59, S.D.=0.322)

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจด้านหลักสูตรการฝึกอบรมที่มีต่อการฝึกอบรมระยะสั้นหลักสูตรการเรียนรู้ทักษะทางด้านอาชีพ เรื่อง ขนมหวานและเครื่องดื่ม (รายด้าน)

ความพึงพอใจ(รายด้าน)	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	อันดับ
ด้านหลักสูตรการฝึกอบรม	4.65	0.285	มากที่สุด	
1.) เนื้อหาหลักสูตรครอบคลุมทักษะที่จำเป็นกับการฝึกอบรม	4.65	0.480	มากที่สุด	14
2.) เนื้อหาหลักสูตรมีความยาก-ง่ายของเหมาะสมกับผู้เข้ารับการฝึกอบรม	4.63	0.513	มากที่สุด	17
3.) เนื้อหาหลักสูตรมีสูตรที่หลากหลายและมีความน่าสนใจ	4.70	0.488	มากที่สุด	9
4.) เนื้อหาที่มีความทันสมัยและสามารถนำทักษะที่ได้ไปประยุกต์ใช้ได้จริง	4.64	0.557	มากที่สุด	16
ด้านกระบวนการฝึกอบรม	4.81	0.219	มากที่สุด	
5.) มีรูปแบบกระบวนการฝึกอบรมที่น่าสนใจ	4.83	0.414	มากที่สุด	2
6.) มีการแบ่งเวลาระหว่างทฤษฎีและปฏิบัติที่เหมาะสม	4.76	0.457	มากที่สุด	5

ความพึงพอใจ(รายด้าน)	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	อันดับ
7.) มีการสาธิตขั้นตอนที่มีความชัดเจนและเข้าใจง่าย	4.85	0.359	มากที่สุด	1
8.) มีโอกาสได้ฝึกทดลองปฏิบัติจริง/ได้ทำจริง	4.80	0.461	มากที่สุด	3
ด้านวิทยากรฝึกอบรม	4.72	0.263	มากที่สุด	
9.) วิทยากรมีความเชี่ยวชาญและสามารถถ่ายทอดความรู้ได้เป็นอย่างดี	4.71	0.455	มากที่สุด	8
10.) วิทยากรมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีและช่วยกระตุ้นให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีส่วนร่วมได้เป็นอย่างดี	4.74	0.433	มากที่สุด	7
11.) วิทยากรสามารถสร้างบรรยากาศในการฝึกอบรมได้ดีและมีความเป็นกันเอง	4.75	0.436	มากที่สุด	6
12.) วิทยากรสามารถตอบคำถามและให้คำแนะนำได้เป็นอย่างดี	4.66	0.502	มากที่สุด	13
ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก	4.69	0.281	มากที่สุด	
13.) มีสถานที่ฝึกอบรมที่เหมาะสมกับการฝึกอบรมและมีความสะดวกสบาย	4.67	0.471	มากที่สุด	10
14.) มีระบบเสียงและอุปกรณ์นำเสนอมีสภาพที่ดีและชัดเจน	4.67	0.546	มากที่สุด	11
15.) มีชุดฝึกอบรมและอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกมีคุณภาพดี	4.80	0.433	มากที่สุด	4
16.) มีสื่อประกอบการสอน เช่น คู่มือ วิดีโอ หรือเอกสาร มีประโยชน์และเข้าใจง่าย	4.63	0.537	มากที่สุด	18
ด้านการประชาสัมพันธ์	4.59	0.322	มากที่สุด	
17.) มีการประชาสัมพันธ์หลากหลายช่องทาง เข้าถึงได้ง่าย	4.67	0.497	มากที่สุด	12
18.) มีเนื้อหาการประชาสัมพันธ์ที่เหมาะสมและชัดเจน	4.47	0.595	มากที่สุด	20
19.) มีรูปแบบของสื่อประชาสัมพันธ์ (เช่น โปสเตอร์ วิดีโอ หรือโฆษณาออนไลน์) ที่น่าสนใจ	4.58	0.569	มากที่สุด	19
20.) มีการให้ข้อมูลเพิ่มเติม/มีช่องทางสำหรับการตอบข้อซักถามเพิ่มเติม	4.65	0.480	มากที่สุด	15
รวม	4.69	0.151	มากที่สุด	

จากตารางที่ 3 พบว่า ความพึงพอใจที่มีต่อการฝึกอบรมในภาพรวม อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{x}$ =4.69, S.D.=0.151) โดยเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้เข้าร่วมการฝึกมีความพึงพอใจส่วนมากที่สุดคือมีการสาธิตขั้นตอนที่มีความชัดเจนและเข้าใจง่าย อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{x}$ =4.85, S.D.=0.359) รองลงมาคือ มีรูปแบบกระบวนการฝึกอบรมที่น่าสนใจอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด

($\bar{x}$ =4.83, S.D.=0.414) ถัดต่อมาก็คือ มีโอกาสได้ฝึกทดลองปฏิบัติจริง/ได้ทำจริง อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{x}$ =4.80, S.D.= 0.461) ต่อมาก็คือ มีชุดฝึกอบรมและอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกมีคุณภาพดี อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{x}$ =4.80, S.D.= 0.433) และต่อมาก็คือ มีการแบ่งเวลาระหว่างทฤษฎีและปฏิบัติที่เหมาะสม อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{x}$ =4.76, S.D.= 0.457) ส่วนน้อยสุดคือ มีเนื้อหาการประชาสัมพันธ์ที่เหมาะสมและชัดเจน อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{x}$ =4.47, S.D.=0.595) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยการวิเคราะห์ข้อมูลผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจที่มีต่อการฝึกอบรมระยะสั้นหลักสูตรการเรียนรู้ทักษะทางด้านอาชีพ เรื่อง ขนมหวานและเครื่องดื่มของนักเรียนโรงเรียนปทุมราชวงศา โดยแบ่งตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นเรียน และแผนการเรียน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' และค่า t-test

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความพึงพอใจระหว่างผู้ชายและผู้หญิงที่มีต่อการฝึกอบรมระยะสั้นหลักสูตรการเรียนรู้ทักษะทางด้านอาชีพ เรื่อง ขนมหวานและเครื่องดื่มของนักเรียนโรงเรียนปทุมราชวงศา

เพศ	จำนวน (คน)	$\bar{x}$	S.D.	t.	p.	ผลการ ทดสอบ
ผู้ชาย	14	4.66	0.164	0.84	0.370	ปฏิเสธ
ผู้หญิง	66	4.70	0.148			
รวม	80					

จากตารางที่ 4 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความพึงพอใจระหว่างผู้ชายและผู้หญิงที่มีต่อการฝึกอบรมระยะสั้นหลักสูตรการเรียนรู้ทักษะทางด้านอาชีพ เรื่อง ขนมหวานและเครื่องดื่มของนักเรียนโรงเรียนปทุมราชวงศาไม่มีความแตกต่างกัน ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจที่มีต่อการฝึกอบรมระยะสั้นหลักสูตรการเรียนรู้ทักษะทางด้านอาชีพ เรื่อง ขนมหวานและเครื่องดื่มของนักเรียนโรงเรียนปทุมราชวงศา โดยแบ่งตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ระดับชั้นเรียน และแผนการเรียน

ปัจจัยส่วนบุคคล	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F.	p.	ผลการ ทดสอบ
อายุ	ระหว่างกลุ่ม	0.226	3	0.075	3.62	0.017*	ยอมรับ
	ภายในกลุ่ม	1.578	76	0.020			
ระดับชั้นเรียน	ระหว่างกลุ่ม	0.642	3	0.214	14.0	<0.001**	ยอมรับ
	ภายในกลุ่ม	1.162	76	0.015			

ปัจจัยส่วน บุคคล	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F.	p.	ผลการ ทดสอบ
แผนการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	0.0428	2	0.021	0.93	0.397	ปฏิเสธ
	ภายในกลุ่ม	1.7609	77	0.022			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05, ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ <0.001

จากตารางที่ 5 พบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจที่มีต่อการฝึกอบรมพบว่า ระดับความพึงพอใจต่อการฝึกอบรมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อจำแนกตามช่วงอายุ ($p < 0.05$) และระดับชั้นเรียนของผู้เข้ารับการอบรม ($p < 0.001$) ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนผลการเปรียบเทียบความแตกต่างความพึงพอใจของปัจจัยส่วนบุคคลด้านแผนการเรียนรู้ที่มีต่อการฝึกอบรมระยะสั้นหลักสูตรการเรียนรู้ทักษะทางด้านอาชีพ เรื่อง ขนมหวานและเครื่องดื่มของนักเรียนโรงเรียนปทุมราชวงศาไม่มีความแตกต่างกัน ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 6 การวิเคราะห์ข้อมูลผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe ของความพึงพอใจที่มีต่อการฝึกอบรมระยะสั้นหลักสูตรการเรียนรู้ทักษะทางด้านอาชีพ เรื่อง ขนมหวานและเครื่องดื่มของนักเรียนโรงเรียนปทุมราชวงศา โดยแบ่งตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ และระดับชั้นเรียน

คู่การเปรียบเทียบความแตกต่าง	MD	SE	Df	t.	P _{scheffe}
15 ปี – 16 ปี	0.131	0.064	76.0	2.027	0.258
– 17 ปี	0.076	0.048	76.0	1.581	0.480
– 18 ปี	-0.037	0.058	76.0	-0.643	0.937
16 ปี – 17 ปี	-0.054	0.052	76.0	-1.044	0.780
– 18 ปี	-0.1687	0.061	76.0	-2.739	0.038*
17 ปี – 18 ปี	-0.113	0.044	76.0	-2.588	0.091
มัธยมศึกษาปีที่ 3 - มัธยมศึกษาปีที่ 4	-0.231	0.052	76.0	-4.46	<.001***
- มัธยมศึกษาปีที่ 5	-0.089	0.038	76.0	-2.31	0.157
- มัธยมศึกษาปีที่ 6	0.112	0.053	76.0	2.09	0.234
มัธยมศึกษาปีที่ 4 - มัธยมศึกษาปีที่ 5	0.142	0.043	76.0	3.32	0.016**
- มัธยมศึกษาปีที่ 6	0.343	0.056	76.0	6.05	<.001***
มัธยมศึกษาปีที่ 5 - มัธยมศึกษาปีที่ 6	0.201	0.044	76.0	4.48	<.001***

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05, ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01, *** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ <0.001

จากตารางที่ 6 จากผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ของความพึงพอใจที่มีต่อการฝึกอบรมระยะสั้นหลักสูตรการเรียนรู้ทักษะทางด้านอาชีพ เรื่อง ขนมหวานและเครื่องดื่มของนักเรียนโรงเรียนปทุมราชวงศา โดยแบ่งตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ และระดับชั้นเรียน พบว่า คู่ที่มีความแตกต่างกัน ทั้งหมด 5 คู่ ดังนี้

คู่ที่ 1 ระหว่าง 16 ปี กับ 18 ปี แสดงให้เห็นถึง 16 ปี ความพึงพอใจที่มีต่อการฝึกอบรมระยะสั้นหลักสูตรการเรียนรู้ทักษะทางด้านอาชีพ เรื่อง ขนมหวานและเครื่องดื่มของนักเรียนโรงเรียนปทุมราชวงศา อยู่ในระดับน้อยกว่า 18 ปี

คู่ที่ 2 ระหว่าง มัธยมศึกษาปีที่ 3 กับ มัธยมศึกษาปีที่ 4 แสดงให้เห็นถึง มัธยมศึกษาปีที่ 3 ความพึงพอใจที่มีต่อการฝึกอบรมระยะสั้นหลักสูตรการเรียนรู้ทักษะทางด้านอาชีพ เรื่อง ขนมหวานและเครื่องดื่มของนักเรียนโรงเรียนปทุมราชวงศา อยู่ในระดับน้อยกว่า มัธยมศึกษาปีที่ 4

คู่ที่ 3 ระหว่าง มัธยมศึกษาปีที่ 4 กับ มัธยมศึกษาปีที่ 5 แสดงให้เห็นถึง มัธยมศึกษาปีที่ 4 ความพึงพอใจที่มีต่อการฝึกอบรมระยะสั้นหลักสูตรการเรียนรู้ทักษะทางด้านอาชีพ เรื่อง ขนมหวานและเครื่องดื่มของนักเรียนโรงเรียนปทุมราชวงศา อยู่ในระดับมากกว่า มัธยมศึกษาปีที่ 5

คู่ที่ 4 ระหว่าง มัธยมศึกษาปีที่ 4 กับ มัธยมศึกษาปีที่ 6 แสดงให้เห็นถึง มัธยมศึกษาปีที่ 4 ความพึงพอใจที่มีต่อการฝึกอบรมระยะสั้นหลักสูตรการเรียนรู้ทักษะทางด้านอาชีพ เรื่อง ขนมหวานและเครื่องดื่มของนักเรียนโรงเรียนปทุมราชวงศา อยู่ในระดับมากกว่า มัธยมศึกษาปีที่ 6

คู่ที่ 5 ระหว่าง มัธยมศึกษาปีที่ 5 กับ มัธยมศึกษาปีที่ 6 แสดงให้เห็นถึง มัธยมศึกษาปีที่ 5 ความพึงพอใจที่มีต่อการฝึกอบรมระยะสั้นหลักสูตรการเรียนรู้ทักษะทางด้านอาชีพ เรื่อง ขนมหวานและเครื่องดื่มของนักเรียนโรงเรียนปทุมราชวงศา อยู่ในระดับมากกว่า มัธยมศึกษาปีที่ 6

อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่อง การศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการฝึกอบรมระยะสั้นหลักสูตรการเรียนรู้ทักษะทางด้านอาชีพ เรื่อง ขนมหวานและเครื่องดื่มของนักเรียนโรงเรียนปทุมราชวงศา ทางคณะผู้วิจัยจะนำเสนอประเด็นการอภิปรายสรุปผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1.พบว่า ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมมีความพึงพอใจต่อการฝึกอบรมในภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด โดยเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมส่วนมากมีความพึงพอใจด้านกระบวนการฝึกอบรม รองลงมาคือด้านวิทยากรฝึกอบรม ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านหลักสูตรการฝึกอบรม และด้านการประชาสัมพันธ์ตามลำดับ ซึ่งมีความพึงพอใจอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด แสดงให้เห็นว่า ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมมีความสนใจในกระบวนการเรียนรู้ทักษะทางด้านอาชีพ โดยผ่านการฝึกอบรมระยะสั้น ที่มุ่งเน้นการปฏิบัติจริง ทดลองลงมือทำกับอุปกรณ์จริง เรียนจริงทำเป็น เรียนรู้ไปพร้อมการฝึกหัดลงมือทำไปพร้อมกับบรรยายภาคที่ส่งเสริมการเรียนรู้เชิงบวก เน้นการพูดคุย ชักถามอย่างเป็นกัลยาณมิตร มากกว่าการ

พึงบรรยายเพียงอย่างเดียวโดยไม่ได้ปฏิบัติ ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้สนุกสนานและมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสิทธิชัย โพธิ์ทอง (2565) ระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรม มีระดับความพึงพอใจด้านวิทยากรฝึกอบรมมากที่สุด ส่วนด้านอื่น ๆ ได้แก่ ด้านหลักสูตรการฝึกอบรม ด้านวิธีการฝึกอบรม และด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านสถานที่และสภาพแวดล้อม มีความพึงพอใจในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิชญ์วิมล สีนสวัสดิ์ (2565) ความพึงพอใจของอาจารย์และนักศึกษาต่อการบริหารหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครบุรีปีการศึกษา 2563 ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาทุกชั้นปีมีความพึงพอใจต่อการบริหารหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตปีการศึกษา 2563 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของชัยรัตน์ วงศ์กิจรุ่งเรืองและคณะ (2560) การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการฝึกอาชีพระยะสั้น เทศบาลนครปากเกร็ด ผลการวิจัยพบว่า ผู้เข้าร่วมโครงการฝึกอาชีพระยะสั้น มีความพึงพอใจทุกด้าน คือ ด้านกระบวนการ ขั้นตอนการให้บริการ ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านคุณภาพของงานบริการ และด้านการประชาสัมพันธ์

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 2.พบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจที่มีต่อการฝึกอบรมพบว่า ระดับความพึงพอใจต่อการฝึกอบรมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อจำแนกตามช่วงอายุ ($p < 0.05$) และระดับชั้นเรียนของผู้เข้ารับการอบรม ($p < 0.001$) ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของณิชากรีย์ หาญแสงสินและพรลภัส สุวรรณรัตน์ (2567) ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย ผลการวิจัยพบว่า อายุที่แตกต่างกันส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของพิชญ์วิมล สีนสวัสดิ์ (2565) ความพึงพอใจของอาจารย์และนักศึกษาต่อการบริหารหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครบุรีปีการศึกษา 2563 ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 มีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ส่วนผลการเปรียบเทียบความแตกต่างความพึงพอใจของปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศและด้านแผนการเรียนที่แตกต่างกันมีต่อการฝึกอบรมระยะสั้นหลักสูตรการเรียนรู้ทักษะทางด้านอาชีพ เรื่องขนมหวานและเครื่องดื่มของนักเรียนโรงเรียนปทุมราชวงศาที่ไม่มีความแตกต่างกัน ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกนกอร สิงจานุสงค์ (2568) ความพึงพอใจของนักศึกษาภาคพิเศษต่อการใช้บริการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่มีเพศแตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจต่อการใช้บริการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณิชากรีย์ หาญแสงสินและพรลภัส สุวรรณรัตน์ (2567) ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจใน

การปฏิบัติงานของพนักงานสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย ผลการวิจัยพบว่า เพศที่แตกต่างกันไม่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานที่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของนันธิดา ทีฆภาคย์วิศิษฐ์และคณะ (2559) ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในการลงทะเบียนออนไลน์เพื่อสมัครเข้าร่วมโครงการฝึกอบรมของบุคลากรคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในการลงทะเบียนออนไลน์เพื่อสมัครเข้าร่วมโครงการฝึกอบรมของบุคลากรคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล เช่น ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเพศและสังกัดที่ต่างกันพบว่าไม่มีผลต่อความพึงพอใจในการลงทะเบียนออนไลน์เพื่อสมัครเข้าร่วมโครงการฝึกอบรมแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 คุณครูสามารถนำผลการศึกษามาปรับปรุงประยุกต์สำหรับการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาอื่นๆ โดยยึดตามบริบทของนักเรียนเป็นหลักที่มุ่งเน้นส่งเสริมความพึงพอใจของนักเรียน เพื่อเป็นการเสริมแรงกระตุ้นเชิงบวกที่จะก่อให้เกิดความสนใจและความต้องการที่จะเรียนรู้

1.2 โรงเรียนสามารถใช้เป็นฐานข้อมูลสารสนเทศในการส่งเสริมและพัฒนาการจัดกิจกรรมต่างๆ ในปีการศึกษาต่อไป เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน

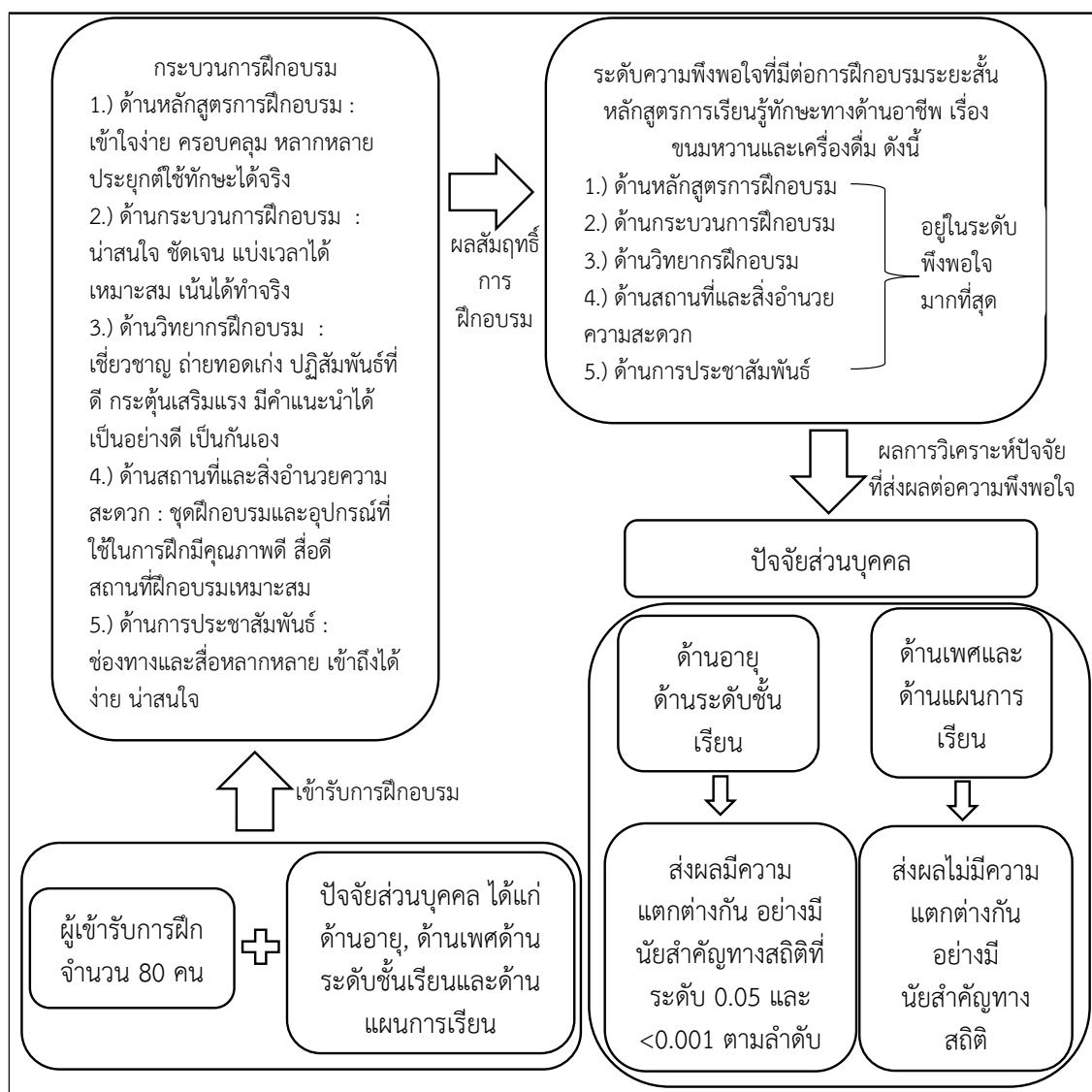
2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรพัฒนาด้านการประชาสัมพันธ์ ซึ่งมีผลความพึงพอใจที่มีต่อการฝึกอบรมน้อยที่สุด เช่น การเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ที่หลากหลาย เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย เพิ่มช่วงระยะเวลาประชาสัมพันธ์และความถี่ให้มากขึ้น เพิ่มการเข้าถึงข้อมูลการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น

2.2 ควรที่จะศึกษาตัวแปรด้านปัจจัยภายในที่ส่งผลต่อความพึงพอใจ เช่น แรงจูงใจ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แรงกระตุ้น แรงเสริมเชิงบวก แรงต้านเชิงลบ เป็นต้น และปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อความพึงพอใจ เช่น ระยะเวลา ผลการเรียนรู้ หัวข้อการฝึกอบรม เป็นต้น

องค์ความรู้ใหม่

จากการศึกษาเรื่อง การศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการฝึกอบรมระยะสั้นหลักสูตรการเรียนรู้ทักษะทางด้านอาชีพ เรื่อง ขนมหวานและเครื่องดื่มของนักเรียนโรงเรียนปทุมราชวงศา ทางคณะผู้วิจัยได้พบองค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย สรุปได้ดังนี้

ภาพที่ 2 ผลการสรุปองค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

เอกสารอ้างอิง

- กนกอร สิงจานุสงค์. (2568). ความพึงพอใจของนักศึกษาภาคพิเศษต่อการใช้บริการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์. วารสารราชภัฏสุรินทร์วิชาการ, 3(1), 33-54.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2550). สถิติสำหรับงานวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 3). ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2544). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 8). เทพเนรมิตการพิมพ์.
- ชัยรัตน์ วงศ์กิจรุ่งเรืองและคณะ. (2560). การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการฝึกอาชีพระยะสั้น เทศบาลนครปากเกร็ด. วารสารสังคมศาสตร์บูรณาการ มหาวิทยาลัยมหิดล, 4(2), 234-256.

- ณิชารีย์ หาญแสงสินและพรลภัส สุวรรณรัตน์. (2567). ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย. *วารสารสมาคมนักวิจัย*, 29(2), 50 – 73.
- นันธิดา ทีฆภาคย์วิศิษฐ์และคณะ. (2559). ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในการลงทะเบียนออนไลน์เพื่อสมัครเข้าร่วมโครงการฝึกอบรมของบุคลากรคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. *วารสาร Mahidol R2R e-Journal*, 3(2), 121-140.
- โรงเรียนปทุมราชวงศา. (2567). *แผนการปฏิบัติงานประจำปีการศึกษา 2567*. กลุ่มบริหารงานวิชาการ โรงเรียนปทุมราชวงศา กระทรวงศึกษาธิการ.
- พิชญาวีร์ สินสวัสดิ์. (2565). ความพึงพอใจของอาจารย์และนักศึกษาต่อการบริหารหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี ปีการศึกษา 2563. *วารสารวิจัยเพื่อการส่งเสริมสุขภาพและคุณภาพชีวิต*, 2(2), 13-24.
- ไพฑูรย์ โพธิ์สว่าง. (2561). *การทำวิจัยทางสังคมศาสตร์: หลักการ วิธีปฏิบัติ สถิติ และคอมพิวเตอร์*. คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สิทธิชัย โพธิ์ทอง. (2565). *ระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี*. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2563). *รายงานยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษาแห่งชาติ*. กระทรวงศึกษาธิการ.
- อารยา องค์กรเยี่ยม และ พงศธรา วิจิตเวชไพศาล. (2561). การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย. *วารสาร: วิสัณฐ์สาร*, 44(1), 36-42.
- Kirkpatrick, D. L., & Kirkpatrick, J. D. (2006). *Evaluating training programs: The four levels* (3rd ed.). Berrett-Koehler.
- Smith, J., & Doe, A. (2019). Vocational skills for youth employment: Culinary arts as a gateway. *Journal of Career Development Studies*, 14(2), 45–60.
- UNESCO. (2016). *Strategy for technical and vocational education and training (TVET) 2016–2021*. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000245239>